

Göteborgs Läkaresällskaps verksamhet, 2014, det 169:e året

§1 GLS har som syfte att främja medicinsk vetenskap och forskning samt att verka för läkares utbildning och gemenskap.

1.”Att främja medicinsk vetenskap och forskning”

Stiftelsen Göteborgs läkaresällskaps forskningsfond samt GLS samförvaltade stiftelser:

Enligt sällskapets portalparagraf, se ovan, så är främjandet av vetenskap och forskning en av de tre specificerade uppgifterna. Främjandet av medicinsk forskning görs huvudsakligen genom att stödja forskning ekonomiskt. Sällskapet har för många år sedan slagit fast att yngre forskare skall prioriteras. Yngre forskare har svårare att söka i det verkligt stora forskningsstiftelserna. Vidare har sällskapet utvecklat direktstöd till forskarna i form av stipendier, för att på heltid kunna forska, resestipendier för att kunna sprida sina resultat och komma i direktkontakt med forskare inom det egna området. Enstaka större stipendier ger möjlighet till forskning utomlands. Intimt samarbete har GLS med Sahlgrenska akademien. Sällskapet har utvidgat hjälp till andra stiftelser som har liknande uppdrag att stödja medicinsk forskning.

Donationer som GLS har tagit emot under åren har dels samlats i **Stiftelsen Göteborgs Läkaresällskaps forskningsfond** och dels tagits emot som självständiga stiftelser och de är samlad i **Göteborgs Läkaresällskaps samförvaltade stiftelser**. För att ytterligare poängtera betydelsen av forskning har Sällskapet bestämt att utdela ett stora pris, 500 000 kronor, till etablerade forskare som fortfarande är aktiva och ett juniorpris, 250 000 kronor, till yngre lovande forskare. Inbjudna att föreslå mottagare till priserna är Sahlgrenska akademien, GU och Chalmers med flera. Förvaltning av Astma/allergi (Nalle Lindholms stiftelse) har tagits över av GLS på uppdrag av Nalle Lindholm. Samtliga medel har delats ut under året.

Under flera år har GLS samarbetet med Frimurare-Barnhusdirektionen angående utdelning av forskningsmedel. Dessa medel är inte inräknade i den summa forskningsmedel som GLS självständigt delar ut. I nedanstående sammanfattning av GLS utdelade medel ingår tillfälliga och årligen återkommande medel som GLS skall sköta utdelning av (enligt de olika stiftelsernas reglementen).

Totalt utdelas via GLS till forskning 17 285 500 (13 459 000) kr
Medlen kommer dels från avkastningen i Stiftelsen Göteborgs Läkaresällskaps forskningsfond och GLS Samförvaltade stiftelser, dels genom ytterligare bidrag till forskning via gåvor och donationer från bl a :

Stiftelsen Fred och Emma Kanolds Minnesfond	1 605 912
Stiftelsen B Gustafsons, A Isakssons och E Kanolds fond	249 204

Stiftelsen Nils Lanesjös Donationsfond	259 935
Kristina Stenborgs Stiftelse	745 215
Stiftelsen Margareta Wingårds Forskningsfond	274 237
Greta och Gösta Sannäs Stiftelse	84 107
Vera och Hans Albrechtsons stiftelse	846 000
Andrzej Tarkowskis minne	20 000
Shamol Chakrabortis stiftelse	60 000
Anna Charlotta Johanssons minne, Mental sjukvård	3 470
Carina Macintosh minnesfond	4 300
Diverse gåvor till Allmänna forskningsfonden	6 300
Summa	4 158 680 (4 455 607)

Under 2014 har Göteborgs Läkaresällskap beviljat:

1 (1) st Postdoc stipendium för utlandsvistelse på totalt 240 000 (240 000) kronor

78 (37) st Driftsanslag på totalt 6 035 900 (2 720 000) kronor

5 (2) st Forskarutbildningspremie för universitetsanställd läkare-doktorand på totalt 132 000 (75 000) kronor

55 (50) st Forskningsstipendier för doktorand på totalt 4 265 000 (3 940 000) kronor, motsvarande 198 (192) stipendiemånader. Sammanlagt 18 forskar år.

13 (13) st Testa forskningsstipendium på totalt 423 000 (430 000) kronor

206 (197) st Reseanslag på totalt 1 739 600 (1 604 000) kronor

Ahrnbergiska donationens avkastning har bidragit med 700 000 kronor för delfinansiering av professur i ögonsjukdomar kallad "Göteborgs Läkaresällskaps Ahrnbergprofessur i oftalmologi och delfinansiering av lektorat i ögonsjukdomar kallad "Göteborgs Läkaresällskaps Ahrnbergsektorat i oftalmologi" och Ingrid Högbergs fond har bidragit med 1 400 000 till en professur i reumatologi.

Sällskapet deltar i utdelningen av medel från Frimurare-Barnhusdirektionen för forskning som anknyter till barn och ungdom. Sammanlagt under 2014 1 650 000 (1 800 000) kronor.

Kan man öka donationer till medicinsk forskning?

Medicinsk forskning i Västsverige är i huvudsak förlagt till Sahlgrenska akademien.

En arbetsgrupp har arbetat med blygsam annonsering och GLS har nu en ny broschyr som ger enkel och klar information till intressenter.

Kansliet får månatligen seriösa frågor angående donationer/testamenten.

Sekretariatet och sekreteraren har kunnat informera via broschyr och nästan alltid kompletterat med personligt samtal. I flera fall har frågorna varit mycket konkreta och behov av praktisk hjälp har framkommit och då har SEBs experter bidragit.

Nämnden har beslutat att annonser på GPs familjesida varannan helg under terminerna. Den kostnaden har bedömts som rimlig och värdefull för att påminna om möjligheten att donera till forskning. Våra medlemmar är de bästa ambassadörerna i denna fråga.

Totalt utdelas via GLS till sjuka o behövande 1 230 400 (1 532 000) kr

Medlen kommer dels från avkastningen i Stiftelsen Göteborgs Läkaresällskaps forskningsfond, dels genom ytterligare bidrag via gåvor från bl a:

Erik och Lily Philipsons stiftelse	100 000
I och H Colberg samt H Marciapiedis stift.	350 000
Stiftelsen Signe o Gustaf Bomans fond	50 000
Stiftelsen Elsie Rubensons don.fond	30 000

Summa: 530 000 (430 000) kr

Medel har distribuerats på bl a följande sätt:

Till vissa kuratorer har lämnats totalt 68 200 kronor att användas i det löpande socialmedicinska arbetet. Ur Ellida Lagermans fond har 24 000 kronor lämnats till sommarläger.

2. ”Att verka för läkares utbildning och gemenskap”

Onsdagsmöten

Under 2014 avhölls 33 sammanträden varav 30 ordinarie, 2 högtidsföreläsningar och gemensamt tema för höstens avslutande 3 sammanträden, november. Antalet deltagare å sammanträdena har under året varierat mellan 22 (23) och 106 (97) med ett genomsnitt på 51 (52).

Onsdagsmötena är fortfarande basen i en forskarutbildningskurs som Sahlgrenska akademien nu annonserar ut varje termin. För närvarande är ett 10-tal inskrivna. Forskarstudenter skall delta i 10 möten och skriva en redovisning hur minst ett av programmen har koppling till deras egna forskning. Institutioner, avdelningar och sektioner har i huvudsak stått för programmen men programgruppen har fortsatt ansvarat för många programpunkter bl a tema dagar under hösten.

Titlar på fördragen på våra onsdagsmöten

”Abraham Bäck-mannen som reformerade den svenska sjukvården”

”Autism-ADHD, ESSENCE; från förskola och skola till arbete och livskvalitet”

”Kirurgisk behandling av vesicouretral reflux hos barn-dåtid, nutid och framtid”

”Barnhjärtkirurgi”

”Malmökommissionen: Kommunal hälsopolitik på vetenskaplig grund”

”Kan Döden i Grytan ge Dödsdomda Liv?”

”Typ 2 diabetes-hälsa och livsstil. Har vi kört fast?”

”Det metabola syndromet och magtarmkanalen-nya fysiologiska insikter från forskning kring effekter av gastric bypass kirurgi”

”Att höra tystnad: State of the Art inom teknisk och kirurgisk audiologi”

”Originalitet och mångfald-prima klinisk forskning i primärvården”

”Kliniska aspekter på långvarig smärta. Smärtvården i VGR mår inte bra-vad gör vi åt detta?”

”Det prematura barnets öga-kroppens spegel-en forskningsresa med prevention i sikte”

”Modern fosterdiagnostik-KUB, NIPT och etik”

”Vad händer i gränsövergången mellan vävnad och biomaterial?”

”HIV-behandling-en framgångssaga”

”Ormar på hugget – Fästing, Sveriges farligaste kryp?”

Höstterminen startade med höstutflykt, 27/8 till Mölnlycke Health Care.

Högtidsföreläsningar:

4 juni, som inbjuden Martin Odin föreläsare talade sjukhusdirektör Barbro Fridén över ämnet ”Vårdens utmaningar-värde, ledarskap, kompetens.

3 december, som inbjuden Pehr Dubb föreläsare talade Regiondirektör Ann-Sofi Lodin över ämnet ”Så vill vi utveckla framtidens hälso- och sjukvård i Västra Götaland – utmaningar och möjligheter i ett 10-års perspektiv”.

Medicinska Veckoprogrammet och GLS Hemsida

Tidigare undersökning som GLS låtit göra visar att Medicinska Veckoprogrammet bidrar till känslan av att tillhöra sällskapet och man är stolt över att onsdagsprogrammen finns och har ett brett utbud.

Av 2.202 (2 365) medlemmar får 1.752 = 80 % (1 845 = 78 %) det Medicinska Veckoprogrammet via e-post. Veckoprogrammets utformning justeras ofta och gör att GLS verksamhet framstår som aktuell.

Via e-post påminner Sällskapet om aktuellt program två ggr/vecka. Medicine studerande är alltid inbjudna och får subventionerad måltid. Veckoprogrammet finns lätt-tillgängligt för alla studenter via den sk studentportalen.

Göteborgs Läkaresällskaps hemsida: www.goteborgslakaresallskap.se

e-post: info@goteborgslakaresallskap.se

Medlemmarna kan själva gå in på hemsidan och göra ändringar, t ex ny adress och e-postadress.

Stora utskicket

I december månad skickad med vanlig post flera olika "meddelanden". Inbjudan till Årshögtiden i januari månad (enligt stadgan skall årshögtiden vara nära Pehr Dubbs födelsedag den 14 januari). I utskicket ingår dessutom ett mindre häfte med aktuella fakta om GLS, nämndledamöter, adress, telefontider, liten historik, programtablå för det kommande året, och inte minst anvisningar för ansökningar om forskningsmedel, stipendier mm och i år har dessutom parentationerna som presenterades vid Årshögtiden 2014 sammanställts i ett häfte med ett format som stämmer med boken Göteborgsläkare Minnen och Hågkomster, 2013.

3. "Läkaresällskapet; ledamöter, organisation, nämnd, valda ämbetsmän, kansli"

Ledamöter.

Sällskapet hade vid arbetsårets slut 2.202 (2.365) ledamöter varav 23 st är hedersledamöter, en apotekare, 81 invalda enligt § 3 moment 2. 88 (76) ledamöter har valts in under året.

20 ledamöter har för alltid lämnat Sällskapet:

Carl Magnus Rudenstam, Inga-Britt Bengtsson, Christer Åhrén, Anita Bojs, Anders Forsman, Anders Hellman, Göran Meden-Britth, Jan Wålinder, Tomas Eriksson, Leif Malmström, Christopher Schaufelberger, Pja Myken, Oskar Steinwall, Ove Lundgren, Carl von Sydow, Ålsi Carlsten, Bertil Pettersson, Lars-Åke Nilsson, Per-Ingvar Brånemark och Edvardas Varnauskas.

Nämnden, Ämbetsmän och Sällskapets Kansli

Sällskapets nämnd leder den egna verksamheten och har att verka som styrelse för Stiftelsen Göteborgs Läkaresällskaps forskningsfond, styrelse för Stiftelsen Göteborgs Läkaresällskaps samförvaltade stiftelser. Vid utdelning av forskningsmedel är nämnden utökad med extra sakkunskap och benämns då förstärkta nämnden. Sällskapets kansli har en fast tjänsteman, kanslichefen Ann-Christin Sporrang. Forskningsfonder och utdelande av olika sorters forskningsbidrag tar cirka 75% av arbetstiden och därför är Stiftelsen hennes formella arbetsgivare. Medlemmarnas behov av information är stort och kanslichefen är tillgänglig måndag-torsdag, per telefon 08.30-11.30.

Nämnden har sammanträtt 6 ggr och förstärkta nämnden en gång under 2014.

Nämnden bestod under 2014 av; Ordförande Ingela Heimann, vice ordförande Björn Rydevik, dessutom av: sekreterare Mikael Romanus, biträdande sekreterare Kjell Torén, vetenskaplig sekreterare Jan-Olof Karlsson, fondsekreterare Helen von Sydow, kassaförvaltare Peter Kullberg, värd Anders Sundbeck, vice värdar Ellen Andolf-Steinwall, Jane Nyman och Hans Herlitz. Övriga ledamöter Eric Hanse, Annika Strandell, Margareta Wood och Henrik Zetterberg.

Nämnden består under 2015 av; Ordförande Björn Rydevik, vice ordförande Mikael Romanus, sekreterare Kjell Toren, vetenskaplig sekreterare Jan-Olof Karlsson, fondsekreterare Helen von Sydow, kassaförvaltare Peter Kullberg, värd Anders Sundbeck, vice värdar Ellen Andolf-Steinwall, Hans Herlitz och Jane Nyman.

Övriga ledamöter Eric Hanse, Margareta Wood, Kristina Glise, Maria Taranger och Henrik Zetterberg.

Ledamöter i förstärkta nämnden är för 2015 Mats Asztely, Håkan Billig, Tomas Bremell, Ola Hammarsten, Per Karlsson, Eva Haglind och Maria Schaufelberger.

Representation

Ingela Heimann, Mikael Romanus och Annika Skott deltog i Åbo Läkarförenings Årshögtid november 2014. Mikael Romanus besökte Riksstämman.

GLS verksamhet förlagd till Academicum, Medicinaregatan 3

Sällskapet har nu i nio år haft kontor i Academicum och sammanträder där i "Konferensrum Lars Öberg". I "Hörsal Arvid Carlsson" håller vi alla onsdagsmöten inklusive vår- och höstavslutning. I denna sal finns sedan flera år ett porträtt av Arvid Carlsson, vilket GLS bidragit till.

Inval av nya medlemmar

Enligt stadgan skall nya medlemmar väljas in vid ordinarie onsdagsmöten. Vid inval föräras man middag, diplom och Jubileumsboken, "Läkarsällskapet 160 år" och "Göteborgsläkare-minnen och hågkomster".

GLS Historia

Läkarsällskapets historia finns senast dokumenterad i Jubileumsboken "Läkarsällskapet 160 år"(2005).

Göteborgsläkare, minnen och hågkomster

Tidigare sekreteraren, Lars Öberg, gav ut minnesord över avlidna medlemmar i två volymer, år 1961 och 1986 och GLS - En historik, 1983, ngt försenat till 125 års jubileet, 1970.

I december 2011 distribuerades boken "Göteborgsläkare Minnen och hågkomster" till alla medlemmar. Jan Westin har samlat och kompletterat de parentationer som presenterats vid årshögtider från 1985 fram till 2010. Carl von Sydow stöttade Jans skrivande med omfattande redaktionellt arbete. Deras gemensamma insats är av bestående värde och bidrar till Sällskapets kultur och gemenskap. Boken är en viktig del av GLS:s historia. Nämnden har beslutat att stödja utgivandet av en årlig komplettering av boken genom tryckning och distribution av Nekrologer/parentationer som presenterades vid Årshögtiden.

Sällskapets egen ekonomi

GLS:s Ekonomigrupp

Gruppen består av ordförande, vice ordförande, sekreterare, biträdande sekreterare och fondsekreterare samt kassaförvaltaren. Uppgiften är dubbel; dels att informellt diskutera placeringsinriktning för stiftelsemedlen och dels översyn av kostnader för både stiftelserna och GLS samt fördelning av kostnaderna för stiftelser respektive GLS.

Kostaden för boken "Göteborgsläkare Minnes och Hågkomster" har belastat GLS egna kapital. Den egna ekonomin är god och medlemsavgifterna för 2015 är 300 kr för alla medlemmar.

Informellt Arbetsutskott, AU

GLS har varje onsdag föreningsmöte som kan besluta i de flesta frågor som kan fordra föreningsstämmobeslut.

Av praktiska skäl beslutas mindre viktiga frågor av informellt AU, ordförande, sekreteraren med bistånd av vice ordförande vid möte före ordinarie onsdagsmöten. Ofta är den vetenskapliga sekreteraren närvarande och deltar, speciellt om det gäller stipendieärenden. Under 2014 har även en biträdande sekreterare också medverkat i AU.

Framtiden

Programgruppens arbete med förnyelse bl a en kväll med presentation av nobelpristagare har mötts med väl godkänt. Mer humaniora och ämnen i gränslandet medicin/samhälle har likaledes godkänts.

GLS bevakade årets Riksstämman med summeringen att det var många mkt bra program men antalet besökare har minskat betydligt. Antalet besökare är på gränsen. SLS har beslutat om riksstämman 2015. GLS har stora möjligheter att påverka programmet genom att föreslå aktuella ämnen.

GLS skall trimma sina administrativa rutiner, utnyttja internet mer, därmed minska t ex portokostnader och lägga ytterligare tid på att förbättra programverksamheten.

En ständig fråga är förnyring och fler deltagare på onsdagsmötena. Temat för några av höstens onsdagsmöten 2015 kommer att vara ”smärta”.

Göteborg 2015-01-16
Mikael Romanus
Sekreterare